

Zápisnica z Vedeckej rady Ústavu ekológie lesa SAV, v. v. i.

konanej dňa 13. 03. 2025

Prítomní členovia: Ing. Milan Barna, PhD., Ing. Michal Bošela, PhD., Ing. Peter Ferus, PhD., Ing. Gabriela Jamnická, PhD., prof. RNDr. Marián Janiga, CSc., Ing. Benjamín Jarčuška, PhD., prof. Mgr. Tatiana Kluvánková, PhD. (online), RNDr. Anton Krištín, DrSc., Ing. Ladislav Kulla, PhD., doc. RNDr. Roman Kuna, PhD., Ing. Pavol Mezei, PhD., Mgr. Katarína Pastirčáková, PhD., Ing. Marek Svitok, PhD.

Program rokovania:

Na základe priloženej pozvánky (Príloha 1).

I.

Predsedačka VR ÚEL SAV, v. v. i. (ďalej VR) Dr. Jamnická privítala všetkých členov VR, oboznámila ich s programom rokovania, ktorý bol jednohlasne schválený všetkými 13 členmi.

II.

Predsedačka VR podala informácie o výsledku prebehnutých volieb zástupcu do Snemu SAV na nové funkčné obdobie, ktoré organizovala VR na ÚEL SAV dňa 6. 3. 2025, kde bola akademickou obcou ústavu zvolená členka snemu: RNDr. Ľubica Ditmarová, PhD. - ako zástupca nášho ústavu a našej AO v Sneme SAV v novom funkčnom období 2025-2029.

Predsedačka ďalej informovala o doplňujúcich voľbách do Predsedníctva SAV vo funkčnom období 2025-2029, ktoré prebehnú v apríli 2025. Do týchto doplňujúcich volieb akademická obec ústavu odsúhlasila (6. 3. 2025) podať návrh na kandidáta: Ing. Miroslava Blaženca, PhD. – zamestnanca ÚEL SAV za 2. oddelenie vied, ktorý s kandidatúrou súhlasil a predložil VR požadované podklady ku schváleniu.

III.

Prerokovanie návrhu Mgr. Petra Kaňucha, PhD. na priznanie vedeckého kvalifikačného stupňa I

Členom VR bol predložený na prerokovanie návrh kandidáta Mgr. Petra Kaňucha, PhD., zamestnanca ÚEL SAV, na priznanie vedeckého kvalifikačného stupňa I. Požadované podklady k predloženiu daného návrhu boli zaslané členom VR v dostatočnom predstihu pred samotným zasadnutím. VR konštatovala, že kandidát výrazne presahuje kritériá na udelenie DrSc. a pôsobil dlhodobo v zahraničí, čím splňuje podmienky pre udelenie VKS I. Uchádzač tiež dosiahol výnimočné výstupy, vytvoril teoreticky a aplikačne ucelený súbor vedeckých prác, ktorými výrazne ovplyvnil rozvoj vedy, má vedúce postavenie v rozvoji príslušného

odboru a vychováva ďalších výskumných pracovníkov. Členovia Komisie SAV pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie vychádzajú z platných kritérií pre udelenie vedeckej hodnosti DrSc. v danom odbore.

VR schválila podať návrh Komisii SAV pre posudzovanie VKS v počte hlasov: ZA -13.

Uznesenie 1:

VR ÚEL SAV, v. v. i. schválila a odporúča predložiť *Návrh na priznanie vedeckého kvalifikačného stupňa I pre Mgr. Petra Kaňucha, PhD.* Komisii SAV pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie zamestnancov v odbore: 7. Ekologické a environmentálne vedy, a to v súlade s Výzvou na predkladanie návrhov na priznanie vedeckých kvalifikačných stupňov na rok 2025.

IV.

Prerokovanie a schválenie návrhov na členov do komisií VEGA na nové funkčné obdobie 2025-2029

Členom VR boli v predstihu zaslané podklady (návrhové listy a vedecké charakteristiky) jednotlivých záujemcov – kandidátov do komisií VEGA na nasledujúce funkčné obdobie 2025-2029. Celkovo si podalo návrh 6 zamestnancov ÚEL do 3 komisií VEGA. Členovia VR (Dr. Krištín, Dr. Jamnická, Dr. Pastirčáková) odporúčali, aby podľa možnosti boli v každej komisii rovnomerne zastúpené návrhy na 2 členov v rôznych odboroch. Avšak na základe svojho vedeckého zamerania, ako aj informáciách o zastúpeniach odborov v jednotlivých komisiách sa až traja kandidáti rozhodli podať návrh do 8. Komisie VEGA.

Uznesenie 2:

Vedecká rada odporučila a schválila (ZA: všetkých 13 členov) podať návrhy do 3 komisií VEGA v nasledovnom zložení:

2 Komisia VEGA pre vedy o Zemi a vesmíre, environmentálne vedy (aj zemské zdroje)

040110 Lesnícka fytológia (Mykológia, Botanika) – RNDr. Ivan Mihál, CSc. (II. funkčné obdobie)

010502 Environmentálny manažment – Prof. Mgr. Tatiana Kľuvánková, PhD.

4 Komisia VEGA pre biologické vedy

010620 Zoológia (Ekológia, Parazitológia) – Mgr. Ľudmila Černecká, PhD.

8 Komisia VEGA pre pôdohospodárske, veterinárske a drevárske vedy

040115 Pestovanie lesa (Ekológia, Fyziológia rastlín) – Ing. Milan Barna, PhD.

040114 Ochrana rastlín (Ochrana lesa, Mykológia) – Mgr. Marek Barta, PhD.

040110 Lesnícka fytológia (Botanika, Ekológia) – Ing. Michal Slezák, PhD.

V.

Prerokovanie výsledkov atestácie výskumných pracovníkov ÚEL SAV za hodnotiace obdobie 2022-2024

Predseda Atestačnej komisie ÚEL SAV, Dr. Blaženec, zaslal dňa 12.3.2025 výsledky atestácie výskumných pracovníkov za trojročné obdobie 2022-2024 predsedníčke VR - Dr. Jamnickej a vedeckej tajomníčke ústavu Dr. Pastirčákovej.

Predsedníčka VR prezentovala výsledky atestácie ostatným členom VR, vysvetlila výstupy a hodnotenia na základe interného dokumentu: *Pravidlá hodnotenia výskumných pracovníkov Ústavu ekológie lesa*, v. v. i. z 28. 03. 2022. Skonštatovala, že z podkladov vyplýva, že okrem 2 odborných pracovníkov s VŠ vzdelaním, všetci ostatní výskumníci splnili celkové bodové kritéria. Jeden odborný pracovník s VŠ vzdelaním nedodal podklady k hodnoteniu.

Ohľadom podmienky, že za publikačnú činnosť musí byť minimálne 50% zo všetkých bodov, sa rozvinula bohatá diskusia (doc. Kuna, Dr. Bošeľa, Dr. Jamnická, Dr. Krištín, Dr. Pastirčáková, prof. Janiga), keďže viacerí z výskumníkov (5) túto podmienku nespĺnili. VR sa zhodla, že percentuálne hodnotenie formou pomeru publikácií k ostatným výstupom (citácie, projekty, rôzne členstvá, popularizačné aktivity a pod.) nie je objektívne nastavené. Pretože s vyššou a kvalitnejšou publikačnou aktivitou by mali rásť aj citačné ohlasy, čo je žiaduce. Avšak vysoký počet citácií, alebo vysoká aktivita na projektoch znižuje podiel (percento) publikačnej aktivity v hodnotení, čo nie je žiaduce.

Pre nadchádzajúce nastavovanie nových pravidiel hodnotenia VR odporúča, aby sa do minimálnej hranice 50 % bodov za publikačnú činnosť prirátali aj body za ohlasy na túto činnosť. Teda, aby publikácie s citáciami boli hodnotené v „jednom balíku“ a neboli stavané voči sebe do pomeru.

VR ÚEL SAV jednohlasne schválila tento návrh.

Viacerí členovia VR odporúčajú, aby výstupy v časti „Iné vedecké, odborné a organizačné aktivity“ boli hodnotené každoročne, nie sumárne za tri roky (Dr. Barna, Dr. Pastirčáková). Prípadne, aby sa zvažilo, či je potrebné vôbec uvádzať pomery jednotlivých výstupov/aktivít a či by nebolo vhodnejšie uviesť iba určitý bodový rozsah, minimálny počet a pod. (Dr. Bošeľa). Prof. Janiga uviedol, že taktiež v súvislosti s hodnotením VER, budú musieť byť nové pravidlá nastavená inak a bude sa pri ich kreovaní musieť prihliadať na širšie spektrum aspektov.

Uznesenie 3:

VR odporúča pohovor s vedením ÚEL SAV u zamestnancov, ktorí nespĺnili dané bodové kritériá. Takisto odporúča dodanie podkladov k hodnoteniu od zamestnanca, ktorý tak neurobil.

VI.

Dodatočné schválenie témy dizertačnej práce (DizP) na akademický rok 2025/2026

Predsedníčka VR informovala o dodatočne podanej téme DizP školiteľa Dr. Jakuša pre akademický rok 2025/2026 v externej forme, keďže školiť v internej forme mu VR neodporučila a neodsúhlasila v súlade s platnou internou smernicou (Zápisnica z VR 29. 01. 2025).

VR schválila (počet hlasov ZA: 12, PROTI: 0, ZDRŽAL SA: 1) vypísanú tému školiteľa Dr. Jakuša pre študijný odbor na FPVaI Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre: *Ekologické a environmentálne vedy – študijný program Environmentalistika* v externej forme štúdia (Príloha 2).

Členovia VR ďalej upozorňujú na nejasnosť definície vo vnútornom predpise ÚEL SAV: *Interná smernica/kritéria ÚEL SAV, v. v. i. pre výber školiteľov*, kde je potrebné vložiť upresnenie, že ide o „internú formu“ štúdia, ktorá je platená zo zdrojov SAV. Ak má školiteľ/doktorand iné zdroje na financovanie externého štúdia, počet tém pre „externú formu“ doktorandského štúdia môže byť v podstate neobmedzený.

Uznesenie 4:

VR schválila novú tému školiteľa Dr. Jakuša v externej forme štúdia (Príloha 2).

Uznesenie 5:

VR odporúča a navrhuje riaditeľke ÚEL SAV doplniť/ujasniť v internom dokumente: ***Interná smernica/kritéria ÚEL SAV, v. v. i. pre výber školiteľov*** znenie posledného odstavca v zmysle:

Pôvodné znenie: „V prípade, že školiteľ bol objektívne zodpovedný, nebude môcť vypísať novú tému na obdobie jedného akademického roka.“

Doplnené znenie: „V prípade, že školiteľ bol objektívne zodpovedný, nebude môcť vypísať novú tému **v internej forme štúdia** na obdobie jedného akademického roka.“

VII

Rôzne

Predseda VR informovala o nastávajúcich voľbách do VR ÚEL SAV, v. v. i. pre nové 5-ročné funkčné obdobie, ktoré sa uskutočnia dňa 20. 03. 2025 na ÚEL SAV vo Zvolene.

VIII

Predseda VR, Dr. Jamnická, poďakovala všetkým interným aj externým členom končiacim svoje 4-ročné funkčné obdobie vo Vedeckej rade ÚEL SAV, v. v. i. za ich spoluprácu, podnetné pripomienky a čas venovaný ústavu v rámci členstva vo VR.

Zvolen 13. 03. 2025

Zapísal: Ing. Gabriela Jamnická, PhD.

Overil: RNDr. Anton Krištín, DrSc.

POZVÁNKA

Vážený člen, vážená členka Vedeckej rady ÚEL SAV, v. v. i. vo Zvolene, dovoľujem si Vás pozvať na zasadnutie VR **dňa 13. 03. 2025 o 11.00 hodine** v priestoroch zasadačky ÚEL na II. poschodí s nasledovným programom:

- 1. Otvorenie zasadnutia**
- 2. Informácie o voľbách zástupcu do Snemu SAV na nové funkčné obdobie 2025-2029 a doplňujúcich voľbách do predsedníctva SAV vo funkčnom období 2025-2029**
- 3. Prerokovanie návrhu Mgr. Petra Kaňucha, PhD. na priznanie vedeckého kvalifikačného stupňa I**
- 4. Prerokovanie a schválenie návrhov na členov do komisií VEGA na nové funkčné obdobie 2025-2029**
- 5. Prerokovanie výsledkov atestácie výskumných pracovníkov ÚEL SAV za hodnotiace obdobie 2022-2024**
- 6. Prerokovanie návrhu novej témy dizertačnej práce na akademický rok 2025/2026**
- 7. Rôzne**
- 8. Záver**

S pozdravom

Ing. Gabriela Jamnická, PhD.
predsedníčka VR ÚEL SAV, v.v.i.

Príloha 2

Schválená téma doktorandského štúdia pre akademický rok 2025/2026

Študijný odbor: **Ekologické a environmentálne vedy**

Študijný program: **Environmentalistika**

Meno školiteľa: **Ing. Rastislav Jakuš, DrSc.**

Školiteľ špecialista: Ing. Miroslav Blaženec, PhD. (ÚEL SAV)

Konzultant: prof. RNDr. František Petrovič, PhD. (UKF)

Študijný odbor: Ekologické a environmentálne vedy

Študijný program: Environmentalistika

Názov témy (SK): **Výber hostiteľského stromu lykožrútom smrekovým v horských ekosystémoch ovplyvnených globálnou zmenou**

Názov témy (EN): Host Tree Selection of *Ips typographus* in Mountain Ecosystems Affected by Global Change

Forma štúdia: externá

Anotácia:

Hlavným cieľom tejto dizertačnej práce je skúmať mechanizmy výberu hostiteľského stromu lykožrútom smrekovým (*Ips typographus* L.) v ekosystémoch smreka obyčajného (*Picea abies* (Karst.)). Výskum bude kombinovať pokročilý terénny výskum s metódami diaľkového prieskumu Zeme s cieľom lepšie porozumieť dynamike výberu hostiteľa lykožrútom. Dáta získané pomocou leteckých a satelitných senzorov v modelových oblastiach postihnutých gradáciou lykožrúta budú analyzované v prostredí GIS s cieľom identifikovať rozdiely medzi primárne a sekundárne napadnutými stromami, ako aj stromami, ktoré prežili napadnutie. Štúdia zároveň využije chemické, genomické a transkriptomické analýzy na komplexné pochopenie faktorov ovplyvňujúcich výber hostiteľského stromu lykožrútom smrekovým.

Anotation:

The primary objective of this research is to investigate the mechanisms of host selection in *Ips typographus* (L.) within *Picea abies* (Karst.) ecosystems. The study will integrate advanced field surveys with remote sensing techniques to enhance understanding of bark beetle host selection dynamics. Data acquired from aerial and satellite sensors in model areas affected by bark beetle outbreaks will be analysed within a GIS framework to identify differences between primary and secondary infestations, as well as trees that have survived bark beetle attacks. Additionally, chemical, genomic, and transcriptomic analyses will be incorporated to provide a comprehensive understanding of the factors influencing host selection by *Ips typographus*.